

D0d Tulpinstraat 75, 3500 Hasselt

Jaargang 21
Nr. 1

Tijdschrift voor schoolbesturen
Vicariaat Onderwijs Bisdom Hasselt - COBES Hasselt
V.U.: Francis Loyens, Paul Bellefroidlaan 2C, 3500 Hasselt

EDITORIAAL

Het beste moet nog komen.

'Doe maar wat Hij je zeggen zal', dat was de tekst die een directeur onlangs op de deur van zijn bureau had gehangen. Was het een knipoog of een oprisping van de hang naar een meer autoritaire leiderschapsstijl? Alleszins zorgde de affiche voor veel gekonkel en zenuwachtige lachjes.

"Ik had tekst, die uit het Leef-tochtnummer van oktober komt, doelbewust aangebracht. En ja, slechts enkele leraren konden de link leggen met het verhaal van de bruiloft van Kanaän". De wijn was er op en Maria gebaart de dienaren gevolg te geven aan wat Jezus hen opdraagt te doen. Het was meteen het eerste openbare optreden van haar zoon. En wat voor wijn kwam er toen op tafel!

Foto: Anne Vandenhoeck

'Doe maar wat Hij je zeggen zal.'

Dat steeds meer van onze medewerkers minder vertrouwd zijn met de verhalen die ons inspireren, weten we al langer. We zoeken nieuwe wegen om ze te ontsluiten. En dat vergt naast wat creativiteit ook durf, zo gaf de directeur nog aan. Water in wijn veranderen is geen hocus pocus. Het is een dimensie toevoegen die alles op smaak brengt. Onze scholen hebben de uitdaging om vanuit het referentiekader voor onderwijskwaliteit te werken aan maar liefst 37 (!) kwaliteitsverwachtingen. Begin er maar eens aan. Dat lukt niet wanneer er alleen maar gemanaged wordt en de werking van een school zich vertaalt in alleen maar regels en weer een nieuwe reeks procedures. De kwaliteit wordt wezenlijk bepaald door de inspiratie. Wie die kan laten doorwerken in het alledaagse, het gewone en het bijzondere, brengt leven in de brouwerij en smaak in de kwaliteit. En waar vinden we die inspiratie? Maria zegt: "Kijk naar mijn zoon en doe maar wat hij je zeggen zal". Wie met Zijn ogen kijkt en zijn hart en handen laat leiden door Zijn liefde heeft de kans om elke dag water in wijn te veranderen.

Goddelijke wijn, dus. Doe het maar.

Francis Loyens
Bisschoppelijk gedelegeerde voor onderwijs

Uw reacties zijn welkom bij francis.loyens@katholiekonderwijs.vlaanderen

Nieuwe leersteuncentra op 1 september

Nog meer vragen dan antwoorden!

Even terug in de tijd: in de nasleep van het M-Decreet werd op 1 september 2017 gestart met de Ondersteuningsnetwerken. Die zorgden ervoor dat leerlingen in het gewoon onderwijs beroep konden doen op een ondersteuner, mits ze een (gemotiveerd) verslag van het Vrij CLB hadden. Bedoeling was dat deze netwerken na drie schooljaren zouden vervangen worden door Leersteuncentra. Het zijn uiteindelijk 6 schooljaren geworden... Maar op 1 september zouden de Leersteuncentra dan toch werkelijkheid worden. Scholen gewoon onderwijs krijgen daarin een grotere rol dan tot nu toe het geval was. Maar op dit moment zijn er nog altijd méér vragen dan antwoorden!

Regie bij het gewoon onderwijs

De nieuwe leersteuncentra moeten schoolteams beter wapenen om in extra leersteun te voorzien. En ze zijn ook anders georganiseerd dan de ondersteuningsnetwerken. Scholen gewoon onderwijs kiezen vrij het Leersteuncentrum (LSC) waarbij ze willen aansluiten om hun leerlingen naast de basiszorg en de verhoogde zorg ook extra leersteun te bieden. De regie komt volledig bij het gewoon onderwijs die de middelen hiervoor via punten krijgen. Uit die korf kunnen ze dan ervaren leerondersteuners aanstellen. En die kunnen dan weer vast benoemd worden in het LSC. Zo worden scholen eigenlijk een soort 'aandeelhouders' in het LSC en nemen ze een belangrijke rol op in de Leersteunraad: die fungeert als bestuursorgaan met vertegenwoordigers van het gewoon onderwijs, het buitengewoon onderwijs, de Pedagogische Begeleidingsdienst, het Vrij CLB en de ouders.

Vragen!

Maar op dit moment zijn er nog altijd meer vragen dan antwoorden. Vanuit Katholiek Onderwijs Vlaanderen zijn die vragen al herhaaldelijk aan het kabinet gesteld maar die geven niet thuis. De 'zorgvragen' op een rijtje!

- 1) Scholen gewoon onderwijs moeten ten laatste op 1 februari melden bij welk LSC ze aansluiten. Alleen: er zijn nog altijd geen LSC. Hoe worden ze gevormd?
- 2) De nieuwe leerondersteuners nemen een functie op geënt op het ambt van zorgcoördinator. Wat houdt dat concreet in?
- 3) Katholiek Onderwijs Vlaanderen krijgt 22 LSC. Hoeveel zullen er in Limburg opgericht worden: 1, 2 of meer? Hoeveel punten ontvangen we? Komen er dan ook 1, 2 of meer leersteunraden en gebeurt dit dan met dezelfde bezetting van de bestuurders? Of worden dat andere?
- 4) Een LSC kan opgericht worden als een zelfstandige instelling of als een afdeling bij een bestaande school buitengewoon onderwijs. Wat wordt het? Daar kunnen we niet op antwoorden om de simpele reden dat we onze 'puntenkorf' (nog) niet kennen.

En dan is er nog...

... de leersteun voor leerlingen met een gemotiveerd verslag Basisaanbod, type 3 en type 9. Die blijft gevat in een gesloten enveloppe. Vervelend want de aanvragen voor ondersteuning en leersteun stijgen elk jaar met zo'n 15%! Zo wordt de aanwezigheid van een leerondersteuner op de klasvloer per week herleid tot het minimum minimum. En dat is een aanfluiting van een volwaardige inclusie-ondersteuning!

Lode De Geyter

Voorzitter Vrij Ondersteuningsnetwerk Limburg

1 oktober 2022: Johan Briers op pensioen.

Wie de naam Johan Briers hoort, denkt eerst en vooral aan het buitengewoon onderwijs. Het was daar dat Johan zijn onderwijs-carrière begon. In BuBaO De Brug Beringen klom hij op van leraar tot directeur. Deze functie oefende hij uit tot 2004. Toen maakte hij de overstap naar de pedagogische begeleiding. Daar was hij niet alleen halftijds begeleider Basisonderwijs, maar ook halftijds begeleider Buitengewoon onderwijs waardoor hij zijn oude liefde trouw bleef. In 2018 maakte Johan de halftijdse overstap naar de vicariale diensten, waar hij in het BOS-project werd ingeschakeld. Onder zijn impuls en samen met Pierre Colla (ankerfiguur) en Jürgen Baens (halftijdse BOS-begeleider) werd er tussen de schoolbesturen en scholengemeenschappen afgetast, gesproken en beslist om de definitieve BOS-stap te zetten.

Nu het nieuwe leven van Johan begonnen is, werd er uitgekeken hoe het BOS-project, dat door de Raad van Bestuur Katholiek Onderwijs Vlaanderen goedgekeurd is voor de volgende 3 schooljaren, kan gecontinueerd worden. Patrick Noelanders, school- en vakbegeleider SO, heeft zich kandidaat gesteld en wil zeer graag de BOS-uitdaging aangaan. Hij wordt dus de opvolger van Johan.

Op een mooie en zachte herfstavond werd er op passende wijze van Johan afscheid genomen. Zoals op het bordje naast Johan staat, zijn we hem zeer dankbaar voor zijn jarenlange inzet in het katholiek onderwijs regio Limburg. Tegelijkertijd wensen we zijn opvolger Patrick veel succes toe.

Jos Smets

Besturen van onderwijsinternaten in zwaar weer!

In augustus keurde de Vlaamse regering een voorontwerp van decreet voor onderwijsinternaten goed. Vooraleer dat decreet definitief wordt goedgekeurd moet het nog verschillende stadia doorlopen. Toch gaat het in op **1 september 2023**. De besturen van onderwijsinternaten moeten dan ook hun beleid aanpassen om te voldoen aan die vernieuwde en ééngemaakte regelgeving. Voor de **kleine onderwijsinternaten** in onze provincie is het daarom alle hens aan dek om nog te voldoen aan de nieuwe erkenningsvoorwaarden.

Goed en slecht nieuws

Positief is dat het voorstel gelijke financiering voor gelijke contexten beoogt met **8% méér investeringen** in de internaten. De beheerder van een internaat wordt een volwaardige directeur en de internaatsmedewerkers krijgen een beter statuut. Er komt ook nog een afsprakenkader met Welzijn om de positie van onderwijsinternaten te versterken en de invoering van een kwaliteitskader (kwaliteitsvolle begeleiding) voor internaten. Minder goed nieuws is dan weer de **nieuwe erkenningsvoorwaarden voor subsidiëring**.

Fuseren?

Voor **11 van de 14 internaten** in Limburg kan dat fuseren op zeer korte termijn betekenen: turbulente tijden dus voor de besturen van onze onderwijsinternaten! Ze moeten immers onder tijdsdruk conceptuele en principiële beslissingen nemen binnen een regelgevende context: alleen biedt die onvoldoende zekerheid om de gevolgen goed in te schatten. De onderlinge afhankelijkheid tussen de internaten in Limburg om het huidige aanbod te bestendigen is erg groot. Een internaat met al dan niet meer vestigingsplaatsen zal over voldoende omkaderingseenheden moeten beschikken om een directeur en 5 voltijdse internaatsmedewerkers te krijgen. Daarvoor moeten ze om en bij de **69 internen** tellen. 'Om en bij' omdat er, net zoals in het onderwijs, ook doelgroepen zijn die minder of meer omkaderingseenheden genereren. Er zijn ook **aanmerkelijk minder werkingsmiddelen** dan vandaag voorzien. Grote internaten zullen erop vooruitgaan maar te kleine internaten krijgen beduidend minder omkadering en werkingsmiddelen dan nu het geval is. School-besturen of besturen met een internaat moeten **voor 1 juni** meedelen welke internaten zullen fuseren om vanaf 1 september 2023 de nieuwe omkadering en werkingsmiddelen te ontvangen. Hoe dat moet of kan werd al op een informatieavond toegelicht en alle besturen tekenden aanwezig. Om aan de nieuwe regelgeving te voldoen, worden **2 gedoojaren** voorzien.

“In Limburg moeten mogelijk 11 van de 14 internaten fuseren.”

Grote uitdagingen

Omdat er veel op het spel staat voor onze internen en het personeel, vraagt dit een groot **beleidsvoerend** vermogen van onze besturen om gesprekken aan te gaan met elkaar. Ze kunnen wel beroep doen op medewerkers van de vicariale diensten van onze regio om deze processen te ondersteunen. Licht ook op tafel: de vraag van enkele besturen om te bekijken of en in hoeverre een **groter en ééngemaakt** bestuur voor internaten mogelijk is in Limburg. Na de herfstvakantie wordt een stand van zaken opgemaakt over wie met wie aan het praten is om tot duurzame en beleidskrachtige oplossingen te komen. Heel grote uitdagingen dus en de tijd is erg kort. De wil om samen te werken is er gelukkig wel. Wordt vervolgd!

Pierre Colla, Ankerfiguur Katholiek Onderwijs Vlaanderen

SAVE THE DATE:

OPEN COBES-vergadering - donderdag 8 december 2022 om 19.00 uur

Pastoraal Centrum - Tulpinstraat 75 - 3500 Hasselt

Het Comité Besturen (COBES) nodigt u nu al graag uit op de jaarlijkse OPEN COBES. Deze vergadering is bedoeld als een regionaal netwerkmoment voor alle geïnteresseerde bestuurders van het katholiek onderwijs uit de regio Limburg en heeft aandacht voor actualiteit, prioriteiten en aandachtspunten.

Noteer daarom alvast deze datum in uw agenda.

Meer info over het programma en de inschrijving wordt u tijdig bezorgd.

Professionalisering voor schoolbesturen - schooljaar 2022-2023

Het professionaliseringsaanbod van Katholiek Onderwijs Vlaanderen is gespreid over het werkjaar en wisselt Vlaanderenbrede met regionale initiatieven af.

Het aanbod voor 2022-2023 met alle info en mogelijkheid tot inschrijving is online terug te vinden via <https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/besturen-professionaliseringsinitiatieven>.

Afvaardiging COBES Hasselt naar Katholiek Onderwijs Vlaanderen

In het vorige nummer van samenScholen (jaargang 20 - nr. 3) kon u kennis maken met de leden van het nieuw samengestelde COBES Hasselt.

Zoals aangekondigd stellen we in dit nummer de afvaardiging naar de verschillende advies- en beslissingsorganen binnen Katholiek Onderwijs Vlaanderen voor. Zo is er onder meer een afvaardiging naar de Raad van Bestuur, de Algemene Vergadering, de Adviesraad Basis-, Buitengewoon en Secundair onderwijs, de Adviesraad Internaten en tot slot naar de Adviesraad Identiteit.

De afgevaardigden vanuit het COBES Hasselt zijn voor:

- * de Algemene Vergadering: Ludo Elsen, Franky Hungenaert, Myriam Lynen, Jan Meers en Mark Smeyers
- * de Raad van Bestuur: Ludo Elsen en Myriam Lynen
- * Adviesraad Basisonderwijs: Franky Hungenaert
- * Adviesraad Buitengewoon onderwijs: Lode De Geyter
- * Adviesraad Secundair onderwijs: Liliane Kerkhofs
- * Adviesraad Internaten: Jan Knoops en Door Mathijs
- * Adviesraad Identiteit: Erik De Winter

De nieuwe Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering zijn intussen geïnstalleerd. Hetzelfde geldt voor de Adviesraden. Alle voordrachten van COBES Hasselt werden hierbij aanvaard en bekrachtigd. Dank aan de COBES-leden voor hun engagement en inzet.

Festival van de Hoop

Na enkele 'digitale' edities was er dit jaar geen houden meer aan. De vierde editie van het Festival van de Hoop ging op vrijdag 16 september opnieuw fysiek door op het festivalterrein in Kiewit. Om 16.30 uur gingen de deuren van het terrein open en stroomde het volk toe.

Elke deelnemer kon aan de hand van het programmaboekje haar of zijn festival naar eigen goedgevoelens invullen.

Dit kon o.a. door de bijdragen van columniste Aya Sabi en dominiiaan Anton Milh.

Maar er was ook de lezing van Carl Snoeckx die stilstond bij zijn boek 'Scholen die naar de sterren reiken'. Voormalig kinderrechtcommissaris en voorzitter van de Katholieke Scholengroep Basisonderwijs Gent Bruno Vanobbergen nam 'iedereen mee aan boord'.

Naast de lezingen waren er ook workshops van o.a. Godly Play, Museum DE MINDERE en IJD.

Leraren konden speeddate materialen meenemen om met het jaarthema 'Vertrouwen uitstralen' aan de slag te gaan in de klas. De muzikale omlijsting en animatie tot slot werd verzorgd door verschillende scholen uit de Regio Limburg.

En natuurlijk was er tijd voor het gezellig samenzijn met een hapje en een drankje.

De ruime festivaltent bood bescherming tegen de minder goed gestemde weergoden, maar de festivalsfeer was er niet minder om.

Op naar de volgende editie op vrijdag 22 september 2023.

Jos Smets